

FAKTABLAD

Direktivet om leksakers säkerhet från 2009

Säkerhetsbedömning och bedömning av överensstämmelse

Oktober 2009

Det här faktabladet ingår i en serie faktablad som ska ge en allmän översikt över de ändringar som infördes genom det nya direktivet om leksakers säkerhet från 2009. Faktabladerna innehåller riktlinjer för leksakstillverkarna i EU om hur de ska tillämpa direktivet. Tonvikten ligger på kraven på tillverkarna.

Det nya direktivet skärper reglerna i det gamla leksaksdirektivet från 1988. Tillverkarna måste därför anpassa sig till de nya reglerna. Det införs också nya förfaranden i leverantörsledet.

Det nya leksaksdirektivet offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* den 30 juni 2009 och trädde i kraft den 20 juli 2009. De allmänna bestämmelserna i direktivet gäller leksaker som släpps ut på marknaden från den 20 juli 2011. Bestämmelserna om kemikalier kommer att gälla för leksaker som släpps ut på marknaden från den 20 juli 2013 (en extra övergångsperiod på två år för kemiska egenskaper). Det innebär i praktiken att **leksaker som uppfyller kraven i leksaksdirektivet från 1988 får släppas ut på marknaden till och med den 19 juli 2011 eller den 19 juli 2013 när det gäller vissa bestämmelser om kemikalier.**

Förfaranden för bedömning av överensstämmelse

Alla leksaker som ska släppas ut på marknaden måste genomgå ett förfarande för bedömning av överensstämmelse. I direktivet fastställs vem som ska ansvara för förfarandet och hur det går till. Här följer en kort beskrivning:

Varför krävs en bedömning av överensstämmelsen?

Bedömningen av överensstämmelse ska visa tillverkaren och myndigheterna att en leksak som släpps på marknaden uppfyller de rättsliga kraven i direktivet från 2009.

Definition av bedömning av överensstämmelsen

Bedömning av överensstämmelsen är ett förfarande där en tillverkare visar att hans leksak uppfyller direktivets säkerhetskrav. Beroende på vilken leksak det gäller kan tillverkaren välja mellan två förfaranden:

1. Egenkontroll

Egenkontroll används när det finns harmoniserade standarder för alla relevanta säkerhetsaspekter hos en leksak. Då ska tillverkaren använda de harmoniserade standarderna

och se till att leksaken stämmer överens med dem. Tillverkaren ska bedriva sin interna tillverkning i enlighet med modul A i bilaga II till beslut nr 768/2008/EG. Enligt modul A behöver inget anmält organ medverka.

2. Kontroll av tredje part

Överensstämmelse med typ eller modul B kallas ofta för "EG-typkontroll". EG-typkontroll och certifiering krävs i följande fall:

- När det inte finns några harmoniserade standarder.
- När en tillverkare inte eller bara delvis har använt de harmoniserade standarderna.
- När en eller flera av de harmoniserade standarderna har offentliggjorts med begränsningar.
- När tillverkaren anser att leksakens art, utformning, konstruktion eller syfte kräver en kontroll av tredje part.

I sådana fall skickar tillverkaren ett provexemplar av leksaken till ett anmält organ för EG-typkontroll. Enligt modul B undersöker det anmälda organet leksakens tekniska konstruktion och kontrollerar och intygar att leksakens tekniska konstruktion uppfyller kraven i direktivet från 2009 genom att utfärda ett EG-typintyg. Det är viktigt att känna till att modul B endast omfattar konstruktionsfasen, medan modul C omfattar tillverkningsfasen och följer på modul B.

Enligt modul C garanterar tillverkaren leksakens överensstämmelse med den typ som beskrivs i EG-typintyget och med de relevanta kraven i den rättsakt som gäller. Överensstämmelse ska utvärderas i förhållande till ett EG-typintyg som utfärdats inom modul B. Till skillnad från modul B behöver inget anmält organ delta i modul C.

Vad är skillnaderna mellan en säkerhetsbedömning och bedömning av överensstämmelse?

Säkerhetsbedömningen ska visa om en leksak eventuellt är farlig och också analysera hur farlig den är. Bedömningen av överensstämmelse ska ge konkreta bevis för att leksaken stämmer överens med de rättsliga kraven i direktivet från 2009.

I allmänhet görs säkerhetsbedömningen innan leksaken genomgår en bedömning av överensstämmelsen (säkerhetsbedömningen kan dock genomföras i ett senare skede) och den måste vara avslutad innan leksaken släpps ut på marknaden.

Förfarande för säkerhetsbedömning

Definition av säkerhetsbedömning

I säkerhetsbedömningen ska tillverkaren analysera de möjliga faror som leksaken kan utsätta användaren för och bedöma den möjliga exponeringen för farorna. Detta förfarande är obligatorisk enligt direktivet från 2009 och ska göras innan leksaken släpps ut på marknaden.

Vad omfattar säkerhetsbedömningen?

Tillverkaren ansvarar för säkerhetsbedömningen och den måste vara avslutad innan leksaken får släppas ut på marknaden i EU. Den ska omfatta leksakens olika kemiska, fysikaliska, mekaniska, elektriska och hygieniska egenskaper samt brandfarlighet och radioaktivitet. I bilaga II till direktivet finns en lista över de olika säkerhetskrav som tillverkaren ska analysera.

Många av kraven finns i de harmoniserade säkerhetsstandarderna för leksaker. Men tillverkarna ska ändå analysera om det finns några luckor i standarden och om leksaken har egenskaper som kan utgöra en möjlig fara. Resultatet av säkerhetsbedömningen avgör vilket förfarande för bedömning av överensstämmelse som krävs och, om det behövs, åtgärder för riskminimering eller testning.

Tillverkaren ska spara säkerhetsbedömningen i den tekniska dokumentationen i tio (10) år efter det att leksaken släppts ut på marknaden.

Informationskällor

Här kan du läsa den slutliga texten till direktivet från 2009 och upplysningsvis även texten till direktivet från 1988.

Viktigt!

Detta faktablad speglar vår tolkning av den text till leksaksdirektivet från 2009 som offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* den 30 juni 2009. Avsikten är enbart att på ett allmänt sätt lyfta fram textens bestämmelser. TIE garanterar inte att informationen i detta faktablad är fullständig. Vi tar heller inget ansvar för hur faktabladet används.

TOY INDUSTRY OF EUROPE
Boulevard de Waterloo 36
1000 Bryssel
www.tietoy.org

Generaldirektoratet för näringsliv
Rue Belliard 100
1049 Bryssel
http://ec.europa.eu/enterprise/index_en.htm

